

להתראות ג'נרל מוטורס

:: מייקל מור

תרגום ועיבוד: אלעד הן

מתוך האתר של מייקל מור: <http://www.michaelmoore.com>

האחד ביוני 2009.

והביא ייסורים, גירושים, אלכוהוליזם, חוסר־בית, פגיעות נפשיות וגופניות והתמכרויות לסמים לאנשים עמם גדלתי. כמובן שאיני שמח מכך ש-21,000 עובדים נוספים של GM ימצאו את עצמם, גם הם, בלי מקום־עבודה.

אבל כעת יש בבעלותי ובבעלות שאר אזרחי אמריקה חברת מכוניות! אני יודע, אני יודע – מי לעזאזל רוצה לנהל חברת מכוניות? מי רוצה ש-50 מיליארד מכספי המסים שלנו יזרקו לבור כדי לנסות ולהציל את GM? אז ראשית נבהיר משהו: הדרך היחידה להציל את תאגיד GM היא להרוג אותו. הצלת התשתית התעשייתית שלנו, לעומת זאת, היא עניין אחר, שצריך להיות בעדיפות עליונה. אם נסכים עכשיו לסגירה ולפירוק של מפעלי המכוניות אנו נצטער על כך מאד כשנבין שמפעלים אלה יכלו לבנות את מערכת האנרגיה האלטרנטיבית לה אנו זקוקים נואשות. וכשנבין שהדרך הטובה ביותר לשנע את עצמנו היא ברכבות קלות, רכבות קליע בין עירוניות ואוטובוסים נקיים יותר, מה נוכל לעשות אז, אם נניח ליכולת התעשייתית וכוח העבודה המיומן שלנו להיעלם?

לכן, עכשיו כש-GM עוברת ארגון־מחדש על-ידי הממשל הפדרלי ובית הדין לפשיטות רגל, הנה התוכנית שאני מבקש מהנשיא אובמה ליישם לטובת העובדים, קהילות GM והאומה כולה. לפני עשרים שנה, כשיצרתי את הסרט 'רוג'ר ואני', ניסיתי להזהיר אנשים מהעתיד של ג'נרל מוטורס. אם בעלי הכוח ומקבלי ההחלטות היו מקשיבים אז, אולי ניתן היה להמנע מהרבה ממה שעובר עלינו כעת. על בסיס הרקורד הזה אני מבקש התייחסות רצינית להצעה הבאה:

1. כפי שעשה רוזוולט לאחר ההתקפה על פרל הרבור, על הנשיא להגיד לאומה שעלינו להסב את מפעלי הרכב שלנו למפעלים שייצרו כלי רכב של תחבורה ציבורית ומתקני אנרגיה אלטרנטיבית. ב-1942, GM עצרה את ייצור המכוניות בעירי פלינט בתוך חודשים ספורים, והחלה להשתמש בפסי הייצור לבניית מטוסים, טנקים ומכוניות

אני כותב מכתב זה בבוקר קיצה של האדירה־ לשעבר, ג'נרל מוטורס (GM). בצהרי היום נשיא ארה"ב יהפוך את זה לרשמי: ג'נרל מוטורס כפי שהכרנו אותה חוסלה. ביושבי פה, במקום ההולדת של GM, בפלינט, מישיגן, אני מוקף בחברים ובני־משפחה מלאי חרדה לגבי עתידם ולגבי עתידה של העיר. ארבעים אחוז מהבתים והעסקים בעיר ננטשו. דמיינו איך זה לחיות בעיר בה כמעט כל בית שני ריק. מה תהיה הרגשתכם?

יש אירוניה גדולה בכך שהחברה שהמציאה את ה"בלאי המתוכנן" – ייצור של מכוניות שיתפרקו לאחר מספר שנים כדי שהלקוח יאלץ לקנות מכונית חדשה – כעת התבלתה בעצמה. היא סירבה לבנות מכוניות שהציבור רצה, מכוניות שיצרכו פחות דלק, שיהיו בטוחות ככל הניתן, יהיו נוחות לנהיגה וכמובן, שלא יתפרקו תוך שנתיים. GM נלחמה בעיקשות נגד תקנות איכות הסביבה והבטיחות. מנהליה התעלמו בשחצנות מהמכוניות היפניות והגרמניות ה"נחותות", מכוניות שהפכו להיות סטנדרט הזהב של קוני המכוניות. היא היתה להוטה להעניש את עובדיה המאוגדים כאשר קיצצה אלפי משרות רק כדי "לשפר" לטוח קצר את מאזני התאגיד. החל משנות השמונים, כש-GM הראתה רווחי שיא, היא העבירה אין ספור משרות למקסיקו ולמקומות אחרים, בהורסה את חייהם של עשרות אלפי אמריקנים קשי יום. הטיפשות המובהקת של המדיניות הזאת היתה שבחסלם את ההכנסה של משפחות רבות מהמעמד הבינוני, מי הם חשבו שיוכל להרשות לעצמו לקנות את רכביהם? ההיסטוריה תזכור את הטעות הגסה הזו באופן שבו כותבים היום על הצרפתים שבנו את קו מז'ינו, או על הרומים שהרעילו בבלי דעת את מערכת המים שלהם בצינורות עופרת קטלניים.

אז הנה אנחנו עומדים מעל ערש הדווי של ג'נרל מוטורס. הגופה עדיין לא התקררה, ואני מוצא את עצמי, אם אפשר לומר, מלא שמחה. לא בשמחת הנקמה בתאגיד שהרס את עיר הולדתי

אם נסכים עכשיו לסגירה ולפירוק של מפעלי המכוניות אנו נצטער על כך מאד כשנבין שמפעלים אלה יכלו לבנות את מערכת האנרגיה האלטרנטיבית לה אנו זקוקים נואשות.

עכשיו כש-GM עוברת ארגון־מחדש על-ידי הממשל הפדרלי ובית הדין לפשיטות רגל, הנה התוכנית שאני מבקש מהנשיא אובמה ליישם לטובת העובדים, קהילות GM והאומה כולה.

במפעלי GM. שכור אנשים מקומיים להתקין ולהפעיל אותן בכל מקום.

5. לאנשים באזורים כפריים אליהם לא יגיעו קווי הרכבות, בנה במפעלי GM גם אוטובוסים חסכוניים באנרגיה.

6. ולעת עתה, תן למספר מפעלים לייצר רכבים היברידיים וחשמליים (וסוללות). יקח מספר שנים לאנשים להתרגל להתנייד בדרכים החדשות. לכן, אם נגור עלינו להישאר עם מכוניות לתקופה, לפחות שיהיו עדינות ונחמדות יותר. את אלה ניתן לבנות בחודש הבא (אל תאמין למי שיאמר שיקח שנים לבנות מחדש את המפעלים, זה פשוט לא נכון).

7. הסב חלק מהמפעלים הריקים של GM למתקנים לייצור טחנות רוח, לוחות סולאריים, ואמצעים אחרים להפקת אנרגיה אלטרנטיבית. אנו זקוקים לעשרות מיליוני לוחות סולאריים כבר עכשיו. ויש כוח עבודה נלהב ומיומן שיכול לבנות אותם.

8. תן הקלות מס לנוסעים ברכבים היברידיים, רכבת ואוטובוס. וכן נקודות זיכוי במס למי שמסב את ביתו לאנרגיה אלטרנטיבית.

9. כדי לשלם על כך, הטל מס בן שני דולרים על כל גלון של דלק. גם זה יעזור לאנשים לעבור למכוניות חסכוניות באנרגיה, ולשימוש ברכבות והאוטובוסים החדשים, שבנו העובדים לשעבר של תעשיית הרכב.

טוב, זאת התחלה. אנא, אנא, אל תציל את GM על מנת שגרסה קטנה יותר שלה לא תעשה כלום מלבד לייצר שברולט וקדילאק. זה אינו פיתרון ארוך טווח. אל תזרוק כסף על חברה שיש לה תקלה באגוזו שגורמת לרכב להתמלא בניחוח מוזר.

לפני מאה שנה מייסדי ג'נרל מוטורס שכנעו את העולם לוותר על הסוסים ולנסות צורת תחבורה חדשה. כעת הגיע הזמן שנפרד ממנוע הבעירה הפנימית. לתקופה ארוכה נדמה היה שהוא משרת אותנו היטב. מלצריות על סקייטים הביאו לנו מזון מהיר ב"טייק אווי". התמזמזו במושבבים הקדמיים והאחוריים. צפינו בסרטים על מסכים ענקיים. הלכנו לתחרויות במסלולי NASCAR בכל הארץ וראינו את האוקיינוס השקט לראשונה מהחלון, לאורך כביש מהיר מס' 1. עכשיו זה נגמר. זהו יום חדש ומאה חדשה. הנשיא וארגון עובדי תעשיית הרכב חייבים לתפוס את הרגע ולייצר מנה גדולה של לימונדה מהלימון החמוץ העצוב הזה.

אתמול נפטרה השורדת האחרונה מאסון הטיטאניק. היא נמלטה ממוות בטוח וחיה עוד 97 שנים אחריו. האם נוכל לשרוד את הטיטאניק שלנו בכל ערי פלינט, מישגן בארצנו? 60% מתאגיד GM שייכים לנו. אני חושב שאנחנו יכולים לעשות עבודה טובה יותר. שלכם, מייקל מור.

ירייה. ההסבה לא לקחה זמן כלל. כולם נרתמו והפשיזם נוצח. כעת אנו מצויים במלחמה מסוג אחר – מלחמה שניהלנו נגד הסביבה, מלחמה שנוהלה על-ידי מנהלי התאגידים שלנו. המלחמה הנוכחית היא בשתי חזיתות. מפקדת חזית אחת היא בדטרויט. המוצרים שנבנים במפעלי GM, פורד וקרייזלר, הם מהגרועים בנשקי ההשמדה ההמונית שאחראים להתחממות כדור הארץ והמסת קרחוני הקטבים. אמנם נחמד לנהוג בדבר לו אנו קוראים "מכוניות", אך הם כמו מיליון פיגיונות בליבה של אמא טבע. להמשיך לבנות אותם יביא חורבן למין שלנו ולחלקים נרחבים מהפלנטה. החזית הנוספת בה נערכת המלחמה נגדנו היא חזית חברות הנפט. הם מחויבים לעשוק אותנו בכל הזדמנות, והם מהווים שומרים חסרי-אחריות לכמויות הסופיות של הנפט שבנמצא. הם יודעים שהם מייבשים את המאגרים, אך כמו איילי כריתת העצים בתחילת המאה העשרים שלא הוטרדו מדורות העתיד כשכרתו כל עץ שעליו יכלו להניח את ידם, ברונזי הנפט האלה אינם אומרים לציבור את מה שהם יודעים – שבכדור הארץ נותר נפט שימושי רק לעוד מספר עשורים, וכשחבלי הקץ של הנפט קרבים, תתכוננו לאנשים נואשים, שיהיו מוכנים להרוג ולהיהרג בשביל להניח את ידם על גלון. כעת, כשהנשיא אובמה השתלט על GM עליו להסב מיד את המפעלים לשימושים נדרשים.

2. אל תשקיע עוד 30 מיליארד דולר לכספות GM כדי שיבנו מכונית. לחלופין, השתמש בכסף הזה כדי לשמור על כוח העבודה הנוכחי – ולשכור מחדש את רוב אלה שפוטרו – כדי שיוכלו לבנות את הצורות החדשות של תחבורת המאה ה-21. תן להם להתחיל בעבודת ההסבה עכשיו.

3. צא בהצהרה שיהיו לנו רכבות קליע בין עירוניות שיחצו את הארץ בחמש השנים הקרובות. ביפן חוגגים 45 שנים לרכבת הקליע הראשונה השנה. כעת יש להם עשרות מהן. מהירות ממוצעת: 260 קמ"ש. איחור ממוצע של רכבת: פחות משלושים שניות. הם נהנים מרכבות כאלה כמעט חמישה עשורים, ולנו אין אף לא אחת! העובדה שקיימת טכנולוגיה שיכולה להביא אותנו מניו-יורק ללוס אנג'לס ב-17 שעות אך אינה בשימוש היא נפשעת. ניתן לשכור את המובטלים לבנות קווים מהירים חדשים בכל הארץ. משיקגו לדטרויט בפחות משעתיים. מיאמי ללושינגטון הבירה בפחות מ-7 שעות. דנוור לדלאס בחמש וחצי שעות. אפשר לעשות זאת, ולעשות זאת עכשיו.

4. התחל תוכנית להפעלת רכבות קלות המוניות בכל הערים הגדולות והבינוניות. בנה את הרכבות

עלינו להסב את מפעלי

הרכב שלנו למפעלים שייצרו

כלי רכב של תחבורה

ציבורית ומתקני אנרגיה

אלטרנטיבית.

לפני מאה שנה מייסדי ג'נרל

מוטורס שכנעו את העולם

לוותר על הסוסים ולנסות

צורת תחבורה חדשה. כעת

הגיע הזמן שנפרד ממנוע

הבעירה הפנימית.